

عنوان مقاله:

بازخوانی و نقد ادله اختصاص حق شفعه به «بیع»

محل انتشار:

مجله تخصصی فقه و مبانی حقوق اسلامی، دوره 51، شماره 2 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

حمید مسجد سرائی - دانشیار فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه سمنان

حسن پور لطف الله - دانشجوی دکتری فقه و حقوق اسلامی دانشگاه سمنان

علی دانشمند - کارشناس ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه تبریز

خلاصه مقاله:

حق شفعه، یک حق استثنائی و برخلاف قاعده سلطنت بوده، و با اجتماع شرایطی، به صورت اختیار تملک قهری سهم فروخته شده و مشاع، نمود می‌یابد. ازجمله شرایط تحقق حق شفعه که هم فقها و هم قانون‌گذار عرفی در ماده ۸۰۸ قانون مدنی به پیروی از دیدگاه مشهور فقهی عنوان کرده‌اند، انتقال سهم مشاع از طریق «بیع» می‌باشد. نوشتار حاضر، ضمن بیان اقوال موجود درباره شرط مذکور و تحلیل مستندات آن، به بازخوانی ادله این حکم و نقد و بررسی روایات وارده باب، به عنوان مستند اصلی پرداخته و ضمن تقویت مبانی دیدگاه غیرمشهور، آن را ارجح تلقی کرده است؛ یافته اصلی تحقیق حاکی از آن است که در کنار بازخوانی دوباره روایات، می‌توان دلالت آنها بر اختصاص حق شفعه به بیع آن‌چنان که مشهور برآیند را ناتمام دانسته و با نگرشی نو از جمله در دلالت روایات وارده، الغاء خصوصیت از بیع و ملاک قرار دادن عرف و اراده عمومی، به جریان حق شفعه در تمامی عقود معاوضی ناقل ملکیت، حکم کرد.

کلمات کلیدی:

ادله شفعه، الغای خصوصیت، بیع سهم مشاع، حق شفعه، عمومیت بیع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1888635>

